

WEB

Regionaal Programma Volwassenen Educatie

Regio Noord- Limburg

Ten behoeve van periode
2018-2019

De 7 samenwerkende gemeenten in de regio Noord-Limburg, juli 2017

Inleiding

Regionaal Programma Educatie Noord-Limburg 2018-2019

In 2016 is in de regio Noord-Limburg het Regionaal Programma Volwassenen Educatie Noord-Limburg 2016-2017 vastgesteld. Destijds was de verwachting dat de verplichting tot regionale samenwerking per 2018 zou vervallen en het Educatiebudget zou worden overgeheveld naar de Algemene Uitkering (AU) per gemeente. In februari 2017 heeft de minister van OCW aan de Tweede Kamer laten weten voorsnog af te zien van overheveling naar het gemeentefonds. Dit betekent dat de regionale samenwerking (voorsnog) verplicht blijft, het Educatiebudget nog niet wordt overgeheveld naar de AU en dat de gemeente Venlo als contactgemeente aangewezen blijft voor de regio Noord-Limburg.

Dit houdt tevens in dat het college van de gemeente Venlo, in afstemming met de colleges van de regiogemeenten, een nieuw Educatieprogramma dient vast te stellen. In dit “Regionaal Programma Volwassenen Educatie Noord-Limburg 2018-2019” wordt het eerder vastgestelde beleid op hoofdlijnen voortgezet en worden waar nodig aanpassingen gedaan op basis van de ervaringen in 2016 en 2017.

In voorliggend regionaal programma 2018-2019 wordt in paragraaf 1 ingegaan op de ontwikkelingen van het rijksbeleid Volwasseneneducatie. Vervolgens wordt in paragraaf 2 kort verslag gedaan van de ervaringen met de uitvoering van het scholingsprogramma 2016-2017.

Vervolgens wordt in paragraaf 3 voorgesteld het in 2016 ingezette beleid voor de komende jaren op hoofdlijnen te continueren en op inhoud slechts enkele aanpassingen voor de periode 2018-2019 door te voeren. Als laatste wordt een voorstel gedaan op welke manier omgegaan kan worden met de vanuit het rijk aangekondigde verruiming van de bestedingsmogelijkheden.

1. Ontwikkelingen rijksbeleid Volwasseneneducatie

In 2015 is de Wet Educatie en Beroepsonderwijs (WEB) gewijzigd. De verplichte inkoop bij de ROC's werd afgebouwd (tot 0% in 2018). Gemeenten kregen meer beleidsvrijheid om de scholing van de doelgroep te organiseren. Per arbeidsmarktregio werden contactgemeenten aangewezen die het rijksbudget ontvingen en dit dienden te verantwoorden volgens de eisen die gelden voor specifieke uitkeringen (SISA verantwoording). Het rijk gaf bij deze wetswijziging aan per 2018 het voornemen te hebben het Educatiebudget over te hevelen naar de AU van de individuele gemeenten.

Op 24 februari 2017 heeft de minister van OCW per brief medegedeeld aan de Tweede kamer te hebben besloten de wijzigingen op het terrein van Volwasseneneducatie (VE) over te willen laten aan het nieuwe kabinet en de WEB voorsnog niet aan te zullen passen. Concreet betekent dit dat het educatiebudget nog niet per 1 januari 2018 over wordt geheveld naar het AU gemeentefonds.

Wel heeft de minister aangegeven in het najaar via een ministeriële regeling mogelijk te gaan maken dat ook cursussen digitale vaardigheden kunnen worden aangeboden via het educatiebudget.

2. Ervaringen met de uitvoering van het scholingsprogramma 2016-2017

Vanaf 2015 tot 2017 is de verplichte winkelnering bij het ROC Gilde Opleidingen afgebouwd van 75% in 2015 tot 25% in 2017.

Het in de regio Noord-Limburg voor WEB-dienstverlening vrij besteedbare, dus niet verplicht bij ROC's te besteden, budget was in 2016 € 491.000 en in 2017 € 679.000 (behoudens uitzonderingen voor Gennepe en Bergen op basis van afspraken met ROC Gilde Opleidingen)

Inzet verplicht te besteden budget

In 2016 en 2017 is naast het wettelijk verplichte gedeelte bij ROCs extra ingekocht bij Gilde Opleidingen om een educatie basis infrastructuur op alle niveaus te kunnen borgen. Dit is op de tot dan toe gebruikelijke manier gedaan op in de vorm van inspanningsovereenkomsten (productovereenkomsten ingekocht bij ROC Gilde Opleidingen). Hierdoor zijn en worden voldoende deelnemers in 2016 en 2017 bereikt met deze zogenaamde 'formele trajecten', die met name worden ingezet voor (mogelijke) uitkeringsgerechtigden en jongeren zonder startkwalificatie.

Inzet vrij te besteden budget

In 2016 en in 2017 is het overgrote deel van het vrij besteedbare budget beschikbaar gesteld voor inkoop van taaltrajecten bij non-formele aanbieders (zonder diploma-erkenning) en aan maatschappelijke (vrijwilligers)organisaties op basis van subsidieverstrekking.

In diverse gemeenten in de regio Noord-Limburg hebben de bibliotheken de aanpak van laaggeletterdheid als speerpunt omarmd en vervullen zij hierbij een kartrekkersrol. Er zijn, in samenwerking met netwerkpartners, diverse Taalhuizen en Taalpunten van start gegaan. Ook verzorgen diverse bibliotheken in nauwe samenwerking met de stichting Lezen & Schrijven taalcurricula, trainingen digitale vaardigheden en omgaan met Digi-D.

In bijvoorbeeld de gemeente Gennepe is een slimme samenwerking gevonden door samen te werken met een aanbieder die inburgering en volwasseneneducatie kan combineren.

Uit de ingediende verantwoordingen 2016 bleek dat gemeenten en organisaties die zich voor het eerst bezig hielden met de inkoop van non-formele taaltrajecten voor laaggeletterden, de doelgroep niet gelijk in volle omvang wisten te bereiken. De verwachting is dat de in 2016 opgedane ervaringen zullen gaan leiden tot een beter bereik van de doelgroep in 2017 en verder.

Overigens, ter informatie, ook voor 2018 is de verwachting dat de WEB-middelen in die zin geormerkt zullen blijven dat zij besteed moeten blijven worden aan dienstverlening in het kader van de WEB. De WEB-middelen worden in die zin dus niet vrij besteedbaar. Wel is er vanaf 2018 volledige bestedingsvrijheid over de vorm (geen gedwongen winkelnering meer), mits daarbij wordt voldaan aan de standaarden volwasseneneducatie

3. Regionaal Programma 2018-2019

Als missie koersen wij voort op ons primaire kader uit het Regionaal Programma 2016-2017:

"Onze aanpak is gericht op het stimuleren en faciliteren van een sterkere en integrale samenhangende infrastructuur samen met lokale en regionale (educatieve) partners teneinde meer laaggeletterde inwoners daadwerkelijk te bereiken. Naast taal en rekenen is daarbij ook aandacht voor digitale vaardigheden wezenlijk. We zien taalondersteuning als een middel gericht op economische zelfstandigheid en maatschappelijke participatie en beschouwen het niet als doel op zich."

Doelgroepen:

In de WEB is vastgelegd dat het Educatiebudget ingezet kan worden voor inwoners van de betreffende gemeente die ouder zijn dan 18 jaar en waarvoor geen verplichting geldt tot inburgering. Evenals in 2016-2017 zien wij als prioritaire doelgroepen:

- a. (mogelijke) uitkeringsgerechtigden met een te laag taalniveau om te participeren op de arbeidsmarkt;
- b. Jongeren met of zonder uitkering met een te laag taalniveau, waardoor zij geen startkwalificatie kunnen behalen;
- c. Inwoners met een te laag taalniveau om te participeren in de maatschappij.

Deze prioritering op de inzet van WEB-middelen wil niet zeggen dat er voor andere doelgroepen geen mogelijkheden zijn voor taaleducatie. Het lokale en regionale netwerk van alle voorzieningen in educatie moet ook laaggeletterde mensen op kunnen vangen die buiten deze doelgroepen vallen.

Wel gaan we – weliswaar gediversifieerd - niet alleen op doelgroep, maar ook op inzet van middelen prioriteren: Waar op grond van de wettelijke ‘verplichte winkelnering’ nog tot en met 2017 sprake was van een verplichte afname van formeel onderwijs bij het ROC (in onze regio betreft dat ROC Gilde Opleidingen), is vanaf 2018 deze wettelijke verplichting er niet langer meer.

Infrastructuur

De samenwerkende gemeenten in de regio Noord-Limburg hechten er echter wel waarde aan, mede vanuit hun doel een samenhangende infrastructuur te borgen, om de kwaliteiten en waarborgen van een formele infrastructuur in hun eigen regio beschikbaar te hebben. Daarom willen zij vanuit hun WEB-middelen ook structureel investeren in een dergelijke infrastructuur.

Voor de gemeenten Bergen en Gennep betekent dit dat zij, mede vanwege hun situering aan de rand van een andere arbeidsmarktregio, hun respectievelijke behoeften aan formele infrastructuur vanuit eigen kracht invullen. De gemeenten Beesel, Horst aan de Maas, Peel en Maas, Venlo en Venray opteren ervoor om hun gezamenlijke inspanningen daartoe te bundelen.

Aanbesteding

Met als uitgangspunt 50% van het beschikbare WEB-budget per deelnemende gemeente, wordt een opdracht ter gunning van formeel educatie-aanbod uitgezet langs de lijnen van een openbare aanbesteding. Voor een aanbesteding wordt gekozen omdat dit enerzijds de publiekrechtelijk aangewezen weg is voor de inkoop van dergelijke dienstverlening, anderzijds omdat we ook beogen met de aanbesteding een meer resultaat- dan inspanningsgerichte relatie tussen uitvrager en aanbieder te bewerkstelligen.

Op basis van het indicatieve WEB-budget voor 2018 zal de aanbesteding een jaarlijks verwachte omzetwaarde van circa € 380.000 hebben.

Omdat het gezochte dienstenpallet niet specifiek tot het domein van de 3 decentralisaties behoort, is de aanbesteding niet via de MGR SDLN georganiseerd. De aanbesteding wordt georganiseerd door de 5 eraan deelnemende gemeenten onder begeleiding en coördinatie vanuit de centrumgemeente Venlo.

De aanbesteding zal een looptijd hebben gelijk aan de looptijd van dit regionale programma, met optioneel een 2-malige optie tot verlenging van 1 jaar.

Om een zorgvuldige aanbesteding te kunnen doorlopen, dient begin september 2017 de procedure opgestart te worden om vanaf begin 2018 ook een formeel aanbod beschikbaar te hebben. De benodigde besluitvorming en afstemming per gemeente dient derhalve daaraan voorafgaand georganiseerd te zijn.

Bestemming van het budget

In het Regionaal Programma 2016-2017 is vastgelegd dat de deelnemende gemeenten hun verplichte winkelneringsbudgetten inzetten bij ROC Gilde Opleidingen. De gemeenten Bergen en Gennep nemen hierbij op grond van hun afspraken met dat opleidingsinstituut een uitzonderingspositie in.

Het overige budget is in de jaren 2016 en 2017 beschikbaar gesteld voor inkoop van taaltrajecten bij non- formele aanbieders (zonder diploma-erkenning) en aan maatschappelijke (vrijwilligers)organisaties op basis van subsidieverstrekking. voor het organiseren van taalondersteuning of al dan niet klassikaal gegeven taaltrajecten.

Ter behoud van expertise, het op efficiënte schaalgrootte kunnen voeren van voornoemd prioritair doelgroepenbeleid en om de aansluiting op arbeidsmarkt middels certificering te kunnen borgen, vinden we het nodig in onze regio een formele infrastructuur beschikbaar te hebben.

Ter borging van behoud van een formele infrastructuur educatie-onderwijs, wordt voorgesteld om 50% van het beschikbare WEB-budget 2018 en 2019 van de gemeenten Beesel, Horst aan de Maas, Peel en Maas, Venlo en Venray te bestemmen voor de inkoop van formele infrastructuur.

Voor het resterende gedeelte van het budget dat vanaf 2018 niet meer verplicht bij de ROC's besteed hoeft te worden, wordt voorgesteld dit beschikbaar te stellen voor de inkoop van non-formele taaltrajecten (conform werkwijze in 2016 en 2017).

ROC Gilde Opleidingen is tot en met 2017 in onze regio de aanbieder van formeel WEB-onderwijs. ROC Gilde Opleidingen zou dat ook na 2017 kunnen blijven als zij op grond van de te doorlopen aanbesteding het contract gegund zouden krijgen. Uiteraard is het echter ook mogelijk dat uit de aanbesteding gunning aan een andere aanbieder volgt.

Activiteiten die in het kader van de WEB kunnen worden bekostigd:

Alleen scholingstrajecten die voldoen aan de wettelijk vastgestelde eindtermen kunnen worden bekostigd uit het Educatiebudget. Een scholingstraject kent een duidelijke opbouw en bestaat uit een aantal bijeenkomsten die leiden tot een meetbare niveauverhoging van de deelnemer (Vastgestelde Kwalificatie Structuur Educatie NT1 / Vastgesteld Europese commissie NT2). Voor de verantwoording aan het rijk dienen gemeenten duidelijk te maken dat deelnemers voldoen aan de wettelijke criteria voor de doelgroep. Alle organisaties dienen daartoe jaarlijks een verantwoording waaruit blijkt dat de deelnemers voldoen aan de wettelijk criteria voor deelname.

De kwaliteit van het aanbod:

Voor alle aanbieders geldt dat het aanbod moet voldoen aan de opleidingen educatie zoals opgenomen in WEB (artikel 7.3.1. lid 1 onder b t/m f). Voor formeel onderwijs is voorts vereist dat gediplomeerd of gecertificeerd kan worden en dat toezicht vanuit de inspectie onderwijs plaats heeft.

Zowel aan non-formele aanbieders (o.a. Bureau educatie, Volksuniversiteit) wordt gevraagd te werken volgens de standaarden volwasseneneducatie, als ook van de laagdrempelige taaltrajecten die onder andere door de bibliotheek en de stichting Groen Licht worden georganiseerd. Door voor

deze organisaties ondersteuning door NT1 en NT2 taalprofessionals (onder andere vanuit het ROC) te organiseren kan hieraan worden voldaan.

Per gemeente beschikbare budgetten:

Voor 2018 heeft het rijk een indicatie van de besteedbare budgetten bekend gemaakt. Voor de gehele regio Noord-Limburg is een bedrag ad € 828.539 als voorlopig budget afgegeven, als volgt onderverdeeld

Naam Gemeente	Per gemeente	Totaal Gehele regio
Beesel	35.943	
Bergen (L.)	29.520	
Gennepe	39.009	
Horst aan de Maas	82.902	
Peel en Maas	94.312	
Venlo	411.560	828.539
Venray	135.293	

Hoewel 'slechts' een indicatie, blijft de dalende trend in de rijksbudgetten ook in 2018 herkenbaar en zorgelijk.

Verdeling van het budget

Evenals binnen het regionaal programma 2016-2017, wordt in dit programma 2018-2019 uitgegaan van delegatie van budgetten en bijbehorende bestedings- en verantwoordingsstukken door de centrumgemeente Venlo aan de regiogemeenten. Eventuele (onder) uitputting wordt op basis van onderlinge solidariteit verevend (zoals ook in 2016 daadwerkelijk heeft plaatsgevonden).

4. Gevolgen ministeriële regeling over digitaliseringstrajecten

De Minister heeft aangekondigd in het najaar via een ministeriële regeling mogelijk te maken dat per 2018 ook cursussen digitale vaardigheden kunnen worden bekostigd uit het Educatiebudget. Welke criteria er gaan gelden voor deelname aan deze trajecten is nog niet bekend. Mogelijk dat voor digitaliseringstrajecten andere (doelgroep)criteria gaan gelden zodat bijvoorbeeld ook ouderen die op het terrein van taal en rekenen geen belemmeringen ervaren, gratis kunnen inschrijven op cursussen.

Gezien de onduidelijkheid over de bestedingsmogelijkheden opteren we ervoor het beschikbare budget in eerste instantie in te zetten voor de organisatie van taaltrajecten en digitale trajecten in relatie tot laaggeletterdheid. Als bekend is op welke wijze het Educatiebudget kan worden ingezet voor digitalisering kan eventueel per gemeente 'overblijvend' budget alsnog ingezet worden voor digitaliseringstrajecten. Naar verwachting zullen vooral de bibliotheken belangstelling hebben voor de organisatie daarvan.